

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Tildelingsbrev 2016

Utlendingsdirektoratet

17.2.16

Innhold

1.	Innledning	2
2.	Hovedutfordringer og mål for 2016	3
2.1	Færre asylsøkere uten beskyttelsesbehov	4
2.2	Raskere retur	5
2.3	Raskere avklaring av identitet.....	7
3.	Øvrige Styringsparametere og rapportering	8
3.1	Oppholdssaker	8
3.2	Asylmottak	9
3.3	Administrativ utvikling	12
3.4	Prognoser for antall asylsøkere	14
3.5	Internasjonalt arbeid	14
3.6	Forskning og kunnskapsutvikling.....	15
3.7	Tilskudd	16
3.8	Fellesføringer og øvrige krav fra regjeringen	16
4.	Styringsdialog og rapportering i 2016	17
4.1	Styringsdialog	17
4.2	Risikovurderinger	17
5.	Budsjettrammen for 2016	18
6.	Vedlegg.....	21
6.1	Kalender for styringsdialogen i 2016	22
6.2	Delegering av fullmakter	23
6.3	Oversikt over prognose for innkomne saker, fordelt på sakstyper	27
6.4	Effektrapportering 2016 – virkninger av utvalgte bestemmelser i utlendingsregelverket.....	28
6.5	Regjeringens strategi- og handlingsplaner som berører UDI	30
6.6	Statistikkrapportering.....	31
6.7	Oversikt over styringsparametere, rapporteringskrav og oppdrag for 2016	36
6.8	Rapportering på IKT- utviklingsprosjekter og IKT- drift og –forvaltning.....	39

1. INNLEDNING

Det vises til Prop. 1 S (2015-2016) fra Justis- og beredskapsdepartementet, Prop. 1 S Tillegg nr. 1 (2015-2016) og Innst 16 S (2015-2016). Tildelingsbrevet er utarbeidet på bakgrunn av Stortingets budsjettvedtak av 12. desember 2015 og presenterer de økonomiske rammene for virksomheten i 2016, jf. Økonomireglementet § 7 og Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.4. Justis- og beredskapsdepartementet konkretiserer de målsettinger for virksomheten som er lagt frem i Prop. 1 S (2015-2016), og delegerer de nødvendige fullmakter og budsjettmidler for virksomheten i det kommende budsjettåret.

For 2016 videreføres målene for justis- og beredskapssektoren der kjedeperspektivet fremheves. Målene vil være førende for departementets oppfølging av virksomheten i 2016.

UDIs viktigste oppgave i 2016 vil være å håndtere de uvanlig høye ankomstene av asylsøkere til Norge. Betydningen av å nå målene for asylkjeden er styrket, men nye utfordringer vil også måtte påvirke virksomhetens prioriteringer i 2016.

I Stortingets budsjettvedtak er det lagt til grunn at det i både 2015 og 2016 vil ankomme anslagsvis 33 000 asylsøkere til Norge. Det er imidlertid stor usikkerhet knyttet til disse anslagene. Departementet og UDI vil ha en løpende styringsdialog knyttet til utviklingen i ankomster og hvordan det påvirker UDIs prioriteringer gjennom 2016, for å sikre raske avklaringer og at behov som oppstår løses på en god måte og i tråd med overordnede føringer fra departementet. UDI har generelt et ansvar for å koordinere innsatsen i utlendingsforvaltningen og opp mot samarbeidende etater, og rapportere om status til departementet. Dette blir ekstra viktig i en beredskapssituasjon.

Utover de krav og prioriteringer som omtales i dette tildelingsbrevet, legger departementet til grunn at den løpende virksomheten videreføres innenfor de føringer som følger av Justis- og beredskapsdepartementets instruks til UDI, samt øvrig gjeldende regelverk, instruks og oppdrag. Utlendingsdirektoratet (UDI) skal innrette den samlede innsatsen i 2016 slik at den bygger opp under mål og føringer nevnt nedenfor.

Departementet gjør for øvrig oppmerksom på at UDI, i tråd med Økonomireglementet, har et selvstendig ansvar for å informere departementet om vesentlige avvik i UDIs oppgaver slik de fremkommer av tildelingsbrev og instruks.

2. HOVEDUTFORDRINGER OG MÅL FOR 2016

Det høye antallet asylsøkere i 2015 og de forventede asylankomstene i 2016 gir store utfordringer for både UDI og hele det offentlige tjenesteapparatet. Vedvarende høyt antall asylsøkere vil ikke være bærekraftig. Norge med sin velferdsmodell og økonomi fremstår som et attraktivt land å søke opphold i. Det er nødvendig å føre en streng og rettferdig asylpolitikk for å bevare asylinstituttet.

Justis- og beredskapsdepartementet har identifisert følgende hovedutfordringer for asylkjeden som helhet:

- Høyt antall asylsøkere til Norge.
- Høye ankomster av enslige mindreårige asylsøkere.
- Stor usikkerhet knyttet til antall asylsøkere og mulige store svingninger i ankomster i ulike perioder av året.
- Lang ventetid for bosetting.
- Høyt antall personer med utreiseplikt og lang botid i Norge.
- Samhandlingsutfordringer.
- Økt behov for innkvarteringskapasitet for asylsøkere og flyktninger.
- Å få til et kostnadseffektivt mottakssystem, også ved store variasjoner i antall asylsøkere.
- Lang ventetid før vedtak.
- Asylsøkere som har hatt opphold i trygt område søker seg til Norge.
- Risiko for bruk av falsk identitet for å skaffe seg opphold i Norge.
- Uavklart identitet for en stor andel av asylsøkerne.

Justis- og beredskapsdepartementet har følgende hovedmål for departementets portefølje innenfor asylkjeden:

- Færre asylsøkere uten beskyttelsesbehov.
- Raskere retur.
- Raskere avklaring av identitet.

Hovedmålene fastsatt for asylkjeden tar for seg en ønsket endring. I tillegg skal UDI og resten av utlendingsforvaltningen sørge for en effektiv, rettssikker og forutsigbar saksbehandling og nødvendig innkvartering for de som kommer til Norge som asylsøkere. Mottakene skal ha en enkel, men akseptabel standard.

Den samlede måloppnåelsen er avhengig av at utlendingsforvaltningen er samordnet og brukerorientert og at de ulike instansene opptrer helhetlig og konsekvent. UDI har et særskilt ansvar for å følge opp dette.

Departementet understreker at hovedområdene og styringsparameterne som fremkommer i tildelingsbrevet ikke er uttømmende for alle aktiviteter som faller innenfor UDIs ansvarsområde.

2.1 Færre asylsøkere uten beskyttelsesbehov

Det er et hovedmål for departementet at Norge skal motta færre asylsøkere uten beskyttelsesbehov. UDI kan i begrenset grad påvirke dette målet direkte, men har virkemidler som bidrar til den totale måloppnåelsen. UDI skal iverksette regjeringens flyktning- og innvandringspolitikk ved å legge til rette for lovlig innvandring, utøve kontroll og se til at systemet ikke blir misbrukt. UDI skal fullt ut utnytte adgangen til å avslå å realitetsbehandle asylsøknader etter utlendingsloven. At asylsøkere uten beskyttelsesbehov raskt får avslag og returnerer innen kort tid, er et helt sentralt virkemiddel for å nå målet om færre asylsøkere uten beskyttelsesbehov.

UDI skal arbeide for å bevare asylinstituttets legitimitet og vurdere bruken av kontrolltiltak. UDI skal løpende vurdere tiltak som, på kort og lang sikt, kan bidra til å redusere antall asylsøkere som ikke har beskyttelsesbehov. Det skal benyttes hurtigprosedyrer for antatt åpenbart grunnløse søknader og kriminelle som antas å være uten beskyttelsesbehov.

UDI skal følge opp igangsatte prosjekter som skal bidra til hurtigbehandling av utvalgte saker i tråd med departementets prioriteringer. Prosjektene forutsetter tverretattlig samarbeid og prioritering i alle involverte etater for at målet nås, og skal vurderes med tanke på å utvikle bedre prosedyrer og rutiner.

Regjeringen har varslet at de vil igangsette og vurdere ulike innstrammings tiltak. UDI vil bli bedt om å bidra inn i dette arbeidet og iverksette besluttede tiltak.

UDI må også ta andre hensyn i sin prioritering. På begynnelsen av året har få asylsøkere fått en oppholdstillatelse. Det kan skape problemer for IMDIs arbeid med bosetting i kommunene. Vi forutsetter at UDI har et godt samarbeid med IMDi, slik at bosettingen i kommunene går etter planen.

STYRINGSPARAMETER:	SP 1: Saksbehandlingstid i asylavslagssaker
Rapportering:	Tertialvis
Resultatkrav: Saker i klare avvisnings-/avslagsporteføljer skal prioriteres og behandles så raskt som mulig.	
Formål/hensikt: UDI skal prioritere sakene til asylsøkere uten beskyttelsesbehov. Det skal raskt vurderes om saken skal avvises eller tas til realitetsbehandling. Dette er et sentralt virkemiddel for å nå målet om færre asylsøkere uten beskyttelsesbehov. Rask saksbehandlingstid i disse sakene skal derfor som hovedregel prioriteres i UDI.	
Utgangspunkt: Saksbehandlingstid i asylavslagssaker i 2015.	

RAPPORTERINGSKRAV:		Rapportering
R 1	UDI skal redegjøre for status for porteføljen av alle asylsaker, herunder aktuelle problemstillinger knyttet til saksbehandlingstider, omfang av ubehandlede saker, og prioriteringer innenfor saksporteføljen, herunder om hensynet til bosetting i kommunene.	Tertialvis

2.2 Raskere retur

Færrest mulig personer skal oppholde seg ulovlig i Norge. Dette er en forutsetning for regulert innvandring. Retur er også viktig for å forebygge nye ankomster av personer uten beskyttelsesbehov. UDI skal gjennom sine prioriteringer bidra til å redusere antall personer med ulovlig opphold i landet. UDI må vurdere hvilke prosedyrer og tiltak som treffer de ulike gruppene best, og hvor ressursinnsatsen gir best effekt.

UDI skal arbeide for at flest mulig utreisepliktige motiveres til å forlate landet enten egenorganisert eller assistert gjennom gjeldende stønadsprogrammer. UDI skal i hele asylprosedyren informere om retur, og sørge for effektive og målrettede tiltak for å fremme retur. Asylsøkere som etter gjeldende praksis sannsynligvis vil få avslag skal informeres om dette så tidlig som mulig. Veiledende prinsipp for bruk av stønad til å motivere til retur bør være fleksibilitet med økt grad av tidsavgrensede programmer.

God måloppnåelse avhenger av at utlendingsforvaltningen samarbeider tett og foretar samordnede valg og prioriteringer, herunder fortsette arbeidet med å differensiere ulike grupper asylsøkere i saksbehandling for å sikre raskere retur av personer som ikke har behov for beskyttelse. Politiet og UDI må prioritere slik at man til sammen sikrer best mulig samlet måloppnåelse. Prognoser for ankomster i 2016 er svært usikre, og UDI skal, i

samarbeid med PU, prioritere retur av grupper der dette vil ha effekt på tilstrømningen fremover.

Det forventes at tiltak som gjennomføres evalueres, slik at erfaringene kan brukes til å utvikle nye, målrettede prosedyrer og prosjekter.

STYRINGSPARAMETER:	SP 2: Tiden fra avslag på søknad om beskyttelse til retur
Rapportering:	Tertialvis
Resultatkrav:	For de som returnerer, skal det i 2016 gå kortere tid fra avslag på søknad om beskyttelse til faktisk retur enn i 2015.
Formål/hensikt:	Målet om raskere retur er avhengig av mange forhold. Ett av UDIs virkemidler for å direkte påvirke måloppnåelsen er rask behandling av søknader om assistert retur, samt bistand til anskaffelse av reisedokumenter.
Utgangspunkt:	Tiden fra avslag på søknad om beskyttelse til retur i 2015.

STYRINGSPARAMETER:	SP3 : Andelen som reiser innen utreisefristen
Rapportering:	Tertialvis
Resultatkrav:	Andelen av de som returnerer innen utreisefristen, skal være større i 2016 enn i 2015.
Formål/hensikt:	Målet om raskere retur kan vurderes ut fra hvorvidt personer med avslag på søknad om beskyttelse reiser innen utreisefristen. UDI skal jobbe for at dette skjer i større grad i 2016 enn i 2015.
Utgangspunkt:	Andelen som reiste innen utreisefristen i 2015.

STYRINGSPARAMETER:	SP 4: Antall assisterte returer
Rapportering:	Tertialvis
Resultatkrav:	Måltallet for assisterte returer i 2016 er 1 600.
Formål/hensikt:	Færrest mulig personer skal oppholde seg ulovlig i Norge. UDI skal gjennom sine prioriteringer bidra til å redusere antall personer med ulovlig opphold i landet.
Utgangspunkt:	I 2015 ble det gjennomført om lag 1 170 assisterte returer.

RAPPORTERINGSKRAV:		Rapportering
R 2	UDI og PU skal felles redegjøre for arbeidet med å oppnå flest mulig returer samlet sett, prioritering av returer som vil ha effekt på tilstrømningen fremover, samt hvordan tvangsreturer påvirker antall assisterte returer.	Tertialvis
R 3	UDI skal redegjøre for tiltak og ev. utfordringer ved retur av utfordrende grupper, lengeværende, barnefamilier, enslig mindreårige, samt utreisepliktige som medfører særskilt store kostnader for samfunnet.	Tertialvis
R 4	UDI skal rapportere om hvilke returtiltak som er evaluert og hvordan resultatene følges opp i det videre arbeidet.	Tertialvis

2.3 Raskere avklaring av identitet

Avklaring av riktig identitet gir et helt nødvendig grunnlag for å fatte riktige vedtak i utlendingssaker, forbygge kriminalitet og legge til rette for rask retur. Målet om raskere avklaring av identitet er avhengig av konsentrert, felles innsats så tidlig som mulig i saksløpet, både fra politiet og UDI.

Departementet legger til grunn at de involverte virksomhetene på utlendingsfeltet utvikler felles rutiner og prosedyrer for å sikre god samhandling. UDI, i samarbeid med PU og UNE, skal fortsette samarbeidet og ta initiativ til å få på plass rutiner for å nå målet om raskere avklaring av ID. Virksomhetene skal videre utvikle og gjennomføre felles prosjekter som bidrar til best mulig avklaring av ID tidlig i saksløpet.

For å styrke arbeidet med aldersvurderinger av enslige mindreårige asylsøkere er Folkehelseinstituttet gitt et ansvar for gjennomføring, og utvikling av kunnskap og metoder på området. Instituttet skal gradvis bygge opp et slikt kompetansemiljø med mål om å være operativ fra 1. juli 2016. UDI skal inngå skriftlig avtale med Folkehelseinstituttet om fordeling av ansvar og oppgaver.

Størrelsen på overføringer til Folkehelseinstituttet må avgjøres når innholdet i en avtale mellom dem og UDI, herunder finansieringsmodell og gjennomføringsplan, er mer avklart.

RAPPORTERINGSKRAV:		Rapportering
R 5	UDI skal rapportere om sitt arbeid for å bidra til målet om raskere ID-avklaringer.	Tertialvis
R 6	UDI skal rapportene om fremdriften og utviklingen i arbeidet med tildeling av ansvar for aldersundersøkelser til Folkehelseinstituttet	Tertialvis

3. ØVRIGE STYRINGSPARAMETERE OG RAPPORTERING

3.1 Oppholdssaker

Gitt utfordringene med et høyt antall ubehandlede oppholdssaker ved inngangen til 2016, er dette et område departementet ønsker å ha oppmerksomhet på også i 2016.

Departementet legger til grunn at lovpålagte frister holdes. Utvisningssaker skal prioriteres. Kvoten for faglærte, jf. utlendingsforskriften §§ 6-1 og 6-7 femte ledd, settes til 5 000 tillatelser for 2016.

UDI skal jobbe videre med tiltak for å bedre saksflyten i familiesakene. Igangsatte tiltak skal evalueres.

STYRINGSPARAMETER:	SP 5: Saksbehandlingstid for arbeidssaker
Rapportering:	Tertialvis
Resultatkrav: Arbeidssaker skal normalt behandles innen 30 dager etter at de er kommet til UDI. Sesongsaker skal behandles i rimelig tid før arbeidsstart.	
Formål/hensikt: Dette er oppfølging av ASDs Resultatområde 2 Arbeid og velferd, Hovedmål 1 Et velfungerende arbeidsmarked med høy sysselsetting, lav ledighet og et inkluderende arbeidsliv.	
Utgangspunkt: Saksbehandlingstid for arbeidssaker med unntak av sesongtillatelser i 2015.	

STYRINGSPARAMETER:	SP 6: Saksbehandlingstid for familiesaker
Rapportering:	Tertialvis
Resultatkrav: UDIs saksbehandlingstid i familieinnvandringsaker i 2016 skal være kortere enn i 2015.	
Formål/hensikt: Lang saksbehandlingstid i disse sakene er problematisk og medfører mange brukerhenvendelser til utlendingsforvaltningen.	
Utgangspunkt: Saksbehandlingstid for familiesaker i 2015.	

RAPPORTERINGSKRAV:		Rapportering
R 7	UDI skal redegjøre for status for porteføljen av oppholdssaker, herunder aktuelle problemstillinger knyttet til saksbehandlingstider, omfang av ubehandlede saker, og prioriteringer.	Tertialvis

R 8	UDI skal redegjøre særskilt for utviklingen i saksbehandlingstiden i familieinnvandringssaker, hvor referansepersonen er arbeidsinnvandrere, herunder redegjøre for resultatene av igangsatte tiltak.	Tertialvis
-----	---	------------

OPPDRAG:	O 1: Bidrag til opprettelse av SUA-kontor i Trondheim
Rapportering:	Tertialvis
Beskrivelse: UDI skal bidra i arbeidet med å opprette et SUA-kontor i Trondheim, etter nærmere bestilling fra de involverte virksomhetene.	

3.2 Asylmottak

Asylsøkere skal gis tilbud om innkvartering inntil bosetting eller retur gjennomføres, jf. instruks GI – 10/2014. Antall personer i asylmottak har økt betydelig i 2015 som følge av økte asylankomster. Det er store utfordringer knyttet til å sikre tilstrekkelig mottakskapasitet i dagens situasjon. UDI har det operative ansvaret for innkvarteringen av asylsøkere. Spesielt i perioder med høye ankomster vil det kunne være behov for at UDI samarbeider med andre offentlige virksomheter for å løse deler av innkvarteringsoppgaven.

Regjeringen ønsker å bruke mottakssystemet til å fremme integrering for personer som har fått oppholdstillatelse og å stimulere til retur for personer med utreiseplikt. Det er en ambisjon at mottakstilbudet i større grad differensieres, slik at personer med lik status i asylsøknad innkvarteres sammen. Ut fra hensynet til barns rett til utdanning, skal barn i skolepliktig alder oppholde seg kortest mulig i transittmottak og akuttmottak.

Behovet for mottaksplasser avhenger bl. a. av antall asylsøkere som kommer til Norge, hvor lenge søkerne må vente på vedtak, og hvor lenge tidligere asylsøkere blir boende i mottakene etter at saksbehandlingen er avsluttet - før bosetting eller retur. Lang ventetid før vedtak, lang ventetid for bosetting, og høyt antall personer med utreiseplikt og lang botid i Norge er en betydelig utfordring for mottaksapparatet.

Både de samlede utgiftene til drift av asylmottak og den gjennomsnittlige utgiften per mottaksplass har økt vesentlig siste del av 2015. Dette skyldes i hovedsak at den raske og store økningen i antallet asylsøkere høsten 2015 har medført behov for å ta i bruk akutte innkvarteringsløsninger i betydelig omfang. Denne type akutt innkvartering har en høy gjennomsnittsutgift per døgn. UDI må redusere bruken av kostbare innkvarteringsløsninger så mye som mulig i 2016. Arbeid med mottaksløsninger må ha høy prioritet.

Tilgangen på innkvartering for asylsøkere og prisen staten betaler for plassene i privatdrevne mottak mv. vil i vesentlig grad være markedsavhengig. Dette gjelder både for plasser i ordinære mottak og eventuelle mer akutte innkvarteringsløsninger. Videre vil tilgangen og prisene kunne avhenge av varigheten av kontraktene som inngås, og av den øvrige kontraktstrategien som velges. I avveiningene av hvilke innkvarteringsløsninger/mottaksplasser som skal etterspørres i markedet og/eller etableres av staten på egen hånd, skal det overordnede hensynet være hvilke løsninger som antas å være mest økonomisk gunstig for staten samlet sett, og på sikt. Videre må det tas hensyn til mottaksstandard og tilbudene som skal gis i mottakene. Det skal videre søkes å oppnå en for mottaksapparatet samlet sett høyest mulig utnyttelsesgrad for de plassene som til enhver tid disponeres. Samtidig må disse hensynene veies opp mot hensynet til at UDI må ha en beredskap for å kunne håndtere store og/eller raske økninger i ankomstene.

På grunnlag av prognosene for behov for mottaksplasser, og usikkerheten i hvordan bl.a. ankomstene vil utvikle seg framover, må UDI løpende foreta en avveining av behovet for å inngå kontrakter med lengre varighet for å ta høyde for en varig situasjon med høyt behov for plasser, og som kan vise seg å være utgiftsreducerende på sikt, opp mot behovet for raskt å kunne redusere omfanget av tilgjengelige mottaksplasser, dersom mottaksbehovet skulle vise seg å bli redusert.

Usikkerhet i behovet for antall plasser og problemer med å oppdrive nok plasser i markedet innebærer at det ikke nå er hensiktsmessig å fastsette måltall for enhetspris og kapasitetsutnyttelse. Som nevnt ovenfor er målet løsninger som antas å være mest økonomisk gunstig for staten samlet sett. Det kan i løpet av året bli aktuelt å fastsette konkrete måltall på området.

Som det framkommer av Prop. 1 S Tillegg 1 (2015-2016) vil regjeringen av hensyn til behovet for kostnadsdempende tiltak vurdere hvordan utgiftene til mottaksdrift på noe sikt kan reduseres. Regjeringen vil bl.a. vurdere om det på sikt er grunnlag for å redusere satsene for drift av mottakene. UDI må bidra inn i dette arbeidet.

Kommunene er viktige samarbeidspartnere for å sikre innkvartering til asylsøkere. UDI skal aktivt oppfordre kommuner og frivillige organisasjoner til å etablere og drive asylmottak. UDI skal sørge for at det er gode rutiner for informasjon til og involvering av vertskommuner i forbindelse med opprettelse av mottak.

UDI skal sørge for at beboere i mottak har grunnleggende kjennskap til det norske samfunnet og norske verdier, herunder sikre opplæring og veiledning for å forebygge vold og trakassering.

UDI skal sørge for at mottakene legger til rette for at beboerne involveres i driften av mottaket, gjennom bl.a. selvhushold og aktivitetstilbud.

Enslige mindreårige asylsøkere

Det var i 2015 en kraftig økning i antall enslige mindreårige asylsøkere til Norge. Som følge av dette bor det nå betydelig flere enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år i mottak enn før, og botiden må også forventes å bli lengre enn tidligere for denne gruppen. Det er viktig at enslige mindreårige som bor i mottak har et forsvarlig bo- og omsorgstilbud. Utover regjeringens forslag til budsjett for 2016, har Stortinget bevilget 48,5 mill. kroner til økt bemanning og barnefaglig kompetanse på asylmottak for enslige mindreårige asylsøkere over 15 år.

Nivået på ytelsene

Nivået på ytelsene til beboere i mottak er redusert i statsbudsjettet for 2016. Ytterligere endringer på sammensetningen av ytelsene vil bli vurdert i 2016. Regjeringen ønsker særlig å se på hvordan kontantytelser i større grad kan erstattes av naturalytelser. Departementet vil i eget oppdragsbrev be UDI vurdere hvordan kontantytelser kan erstattes av naturalytelser, ev. av en ordning med elektroniske betalingskort som innløses i butikker for kjøp av mat og klær. Implementering av et slikt system for enslige mindreårige asylsøkere skal prioriteres.

RAPPORTERINGSKRAV:		Rapportering
R 9	UDI skal redegjøre for igangsatte tiltak knyttet til forholdene på mottak for enslige mindreårige asylsøkere over 15 år og status for disse, herunder tiltak for å forbedre omsorg og sikkerhet for gruppen og redusere risiko for uønskede hendelser der dette anses nødvendig.	Tertialvis

RAPPORTERINGSKRAV:		Rapportering
R 10	UDI skal redegjøre for arbeidet med å etablere mottaksplasser, herunder involvering av andre virksomheter og samarbeid med kommunene og andre sentrale aktører. Det skal også rapporteres på utvikling, herunder kostnadsutviklingen fremover.	Tertialvis

OPPDRAG:	O 2: Gjennomsnittlig utgift per beboer i mottak (post 21) skal reduseres i løpet av 2016
Rapportering:	Tertialvis (regnskapsrapporteringen)
Formål/hensikt: Et kostnadseffektivt mottakssystem for asylsøkerer. UDI må redusere bruken av kostbare innkvarteringsløsninger så mye som mulig i 2016.	

Det forutsettes at UDI løpende har oversikt over anslått behov for mottaksplasser på kort og lengre sikt, og en strategi for hvordan behovet kan dekkes på en mest mulig kostnadseffektiv måte. Oversikten skal foreligge skriftlig, og bl.a. gi oversikt over ulike scenarier for mulig behov for plasser, herunder prissatte opsjoner for hvordan behovet kan dekkes ved bruk av ulike former for innkvarteringsløsninger.

OPPDRAG:	O 3: Oversikt over nivå på ytelser i sammenlignbare land
Rapportering:	I innspill til statsbudsjettarbeidet.
Formål/hensikt: Ytelser til beboere i mottak skal ikke være på et nivå der Norge fremstår som mer attraktivt enn andre land.	
UDI skal ha oversikt over nivået og sammensettingen av ytelser til beboere i mottak i sammenlignbare europeiske land, og følge med på relevante endringer disse landene gjør mhp. sine ytelser.	

3.3 Administrativ utvikling

UDI er det sentrale fagorganet på utlendingsfeltet og skal gi gode faglige innspill til politikktutvikling og ha et helhetsperspektiv på utlendingsforvaltningen. Dette innebærer at UDI må holde av kapasitet til ulike former for analyse, utrednings- og strategiarbeid, hvor UDI også involverer samarbeidende virksomheter.

Det forventes at UDI til en hver tid vurderer utvikling av forvaltningen som kan bidra til en bedre total måloppnåelse. UDIs ressursbruk på bl.a. utviklingsprosjekter, IKT og andre støttefunksjoner skal støtte opp om så vel UDIs egen oppgaveløsning og utlendingsforvaltningen forøvrig.

På IKT-området forventes det at UDI igjennom forvaltning og drift av felles IKT-løsninger dels støtter opp under utlendingsforvaltningens kjerneoppgaver, og dels samarbeider med direktorater på andre forvaltningsområder om utveksling av informasjon til bruk i hverandres saksområder.

Oppfølging av justissektorens IKT-strategi og -handlingsplan

IKT-utviklingen i justissektoren skal gjennomføres i tråd med vedtatt IKT-strategi 2011-2015 og IKT-handlingsplan 2016. IKT-handlingsplanen beskriver de utviklingsprosjekter som skal gjennomføres i perioden for å støtte opp under målsetningene i vedtatt IKT-strategi. Det skal rapporteres i samsvar med IKT-styringsmodell i justissektoren.

UDI skal så snart som mulig i 2016 foreslå hvilke prosjekter det skal rapporteres på til departementet. Som et minimum skal det rapporteres på de prosjekter som følger av IKT-handlingsplan 2016.

Nytt folkeregister

UDI skal delta i Skattedirektoratets (SKD) arbeid med modernisering av folkeregisteret. Det vises til prosjektet styringsdokumentasjon, og til Finansdepartementets tildelingsbrev til SKD for 2016 hvor det fremgår at inntil 5 mill. kroner innenfor prosjektets samlede kostnadsramme er avsatt til dekning av UDIs utgifter i samarbeidet. Utover hva som fremgår av omtalen i versjon av 1.0 av styringsdokumentasjonen, av 3. juni 2015, skal UDI i samarbeid med moderniseringsprogrammet også utvikle løsning for automatisk rekvirering av D-nummer for alle som søker beskyttelse i Norge. (Jf. forskrift om folkeregistrering §2.6 bokstav j.) Departementet forutsetter at utgifter utover det som dekkes av prosjektets budsjettmidler avsatt til UDIs tiltak, dekkes innenfor rammen på kap. 490, post 01.

Samarbeid med POD om strukturreform i politiet og om felles IKT løsninger

Når det gjelder konsekvensene for utlendingsforvaltning, og implementering av fellesløsninger og informasjonsutveksling som utvikles i IDEALT- programmet, forutsettes det at UDI samarbeider med politiet i henhold til omforente og vedtatte prosjektplaner for arbeidet med strukturreformene i politiet.

Større utredningsarbeid og prosjektplanlegging med sikte på gjennomføring av tiltak i 2017

UDI har utredet ulike konseptvalg for modernisering av utlendingsforvaltningens felles IKT-systemer, jf. KVVU versjon 1.1 av 26.9.2014. Ekstern kvalitetssikrers anbefaling var i hovedsak at UDI bør søke å dele moderniseringsarbeidet opp i mindre deler, og herunder fremme forslag til et optimalisert «sameksistensalternativ» med avgrensning etter et «build-to-cost» prinsipp, i tillegg til et nullplussalternativ, jf. ekstern kvalitetssikrers rapport versjon 1.01 av 24.2.2015.

Departementet stiller seg bak disse hovedkonklusjonene, men gjør oppmerksom på at utredningsoppgavene vedr. utlendingsforvaltningens IKT- løsninger, i motsetning til rapportens anbefaling, forblir delegert til UDI som tidligere. UDI har senere fremmet forslag som departementet vurderer å være i samsvar med hovedanbefalingen. Etter anmodning fra departementet har UDI i samarbeid med POD videre utarbeidet forslag til systemløsninger for økt opptak og langtidslagring av biometri i visumsaker, med sikte på å styrke kontrollmulighetene i utlendingssaker.

UDI bør være forberedt på å arbeide videre med disse forslagene i 2016, men omfang og innretning vil være avhengig av hvilke overordnede beslutninger som tas i den videre prosessen. Departementet vil holde UDI orientert og invitere til et eget møte når avklaringer er tatt.

Digital postkasse - Digitaliseringsrundskrivet 2016

Etter pålegg i Digitaliseringsrundskrivet fra KMD, H17/15, skal også UDI ta i bruk Digital postkasse til innbyggere innen utgangen av første kvartal 2016. JD forutsetter at løsningen stilles til disposisjon til bruk også for UNE.

Overordnede fellesføringer for alle IKT-relaterte investeringer i staten følger av Digitaliseringsrundskrivet H-17/15. UDI bes sette seg inn i og anvende disse der hvor det er relevant.

RAPPORTERINGSKRAV:		Rapportering
R 11	UDI skal redegjøre for fremdriften og utgiftsutvikling i sin del av prosjektet med modernisering av folkeregisteret. Rapporteringen skal avstemmes med SKD.	Tertialvis
R 12	Rapportering på IKT- utviklingsprosjekter	Tertialvis
R 13	Rapportering på IKT- drift og -forvaltning	Tertialvis

3.4 Prognoser for antall asylsøkere

Prognoser for antall asylsøkere i 2016 skal utarbeides til regjeringens fire budsjettkonferanser; budsjettkonferansen i mars, revidert nasjonalbudsjett, budsjettkonferansen i august og nysalderingen. Prognosene skal inneholde et punktanslag samt et mulighetsrom for asylankomstene for å synliggjøre usikkerheten ved prognosene.

Så langt som mulig skal prognosene være grunnlaget for kommunikasjon utad. Usikkerheten ved prognosene skal vektlegges. I perioder med store endringer i antall asylsøkere kan det være behov for prognoser også utenom dette. UDI skal anbefale for Justis- og beredskapsdepartementet at det utarbeides ytterligere prognoser dersom virksomheten i løpet av året mener det er behov for det.

3.5 Internasjonalt arbeid

I 2016 skal UDI følge opp følgende prosesser på egnet måte og i relevante fora:

- UDI skal følge opp rollen som programpartner for EØS-midlene i Hellas.
- UDI skal delta i samarbeidet gjennom det europeiske støttekontoret for asyl (EASO).
- UDI skal delta med personell i «hotspot» i Italia og Hellas, etter nærmere dialog med JD.
- Norge skal relokalisere 1 500 asylsøkere i en toårsperiode innenfor rammene av EUs relokaliseringsordning. UDI skal være det norske kontaktpunktet, og ellers sørge for det som følger av ordningen, herunder utplassering av aktuelle liaison

offiserer. Det må etableres rutiner for å gi regelmessige meldinger om hvor mange asylsøkere Norge har kapasitet til å ta imot, og for å besvare anmodninger om å overta ansvaret for asylsøkere. Vi viser til EUs rådsbeslutning 2015/1601.

RAPPORTERINGSKRAV:		Rapportering
R 14	UDI skal gi en kort redegjørelse for hovedtrekk i UDIs internasjonale arbeid foregående år, samt føringer og prioriteringer for kommende år. UDI skal i vedlegg oppdatere den foreliggende oversikten over deltakelse i internasjonale fora.	Første tertial
R 15	UDI skal opplyse hvor mange asylsøkere som er relokalisert til Norge, fordelt på nasjonalitet og fra hvilket EU-land. Det skal også opplyses hvor stor andel som får innvilget opphold i Norge og hvordan det operative samarbeidet med uttakslandene har vært.	Tertialvis

3.6 Forskning og kunnskapsutvikling

OPPDRAG:	O 4: Forskning og kunnskapsutvikling
Rapportering:	<p>I årsrapporten skal UDI gi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En regnskapsoversikt for FoU-virksomheten foregående år. • En kort redegjørelse for nytten av foregående års ferdigstilte EMN og FoU-studier. <p>I første tertialrapport skal UDI gi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oversikt over prioriteringer for inneværende år.
<p>UDI skal bidra aktivt til FoU/kunnskapsutvikling om innvandring relatert til egen oppgaveløsning og til politikktutvikling på feltet. UDI skal følge opp sin rolle som del av det norske kontaktpunktet i EMN, herunder forvalte EMN-studier og bidra til gjennomføringen av nasjonal EMN-konferanse etter nærmere avtale med departementet. UDI skal bidra aktivt til formidling og bruk av kunnskapen som produseres gjennom FoU, EMN og statistikkarbeidet, samt utvikle Kunnskapsutviklingsseksjonen på udi.no videre.</p>	

Departementet vil snart komme tilbake til midler til EMN-arbeidet i 2016.

3.7 Tilskudd

RAPPORTERINGSKRAV:		Rapportering
R 16	UDI skal gjøre rede for effekter av tilskuddsordningene på post 71 og post 72.	Årsrapport

3.8 Fellesføringer og øvrige krav fra regjeringen

Regjeringens fellesføring for 2016

For 2016 er det en fellesføring for alle statlige virksomheter om å gjennomføre brukerundersøkelse for å kartlegge hvordan brukere opplever virksomheten, jf. vedlegg H-14 / 2015 - Rundskriv - Fellesføring i tildelingsbrevene for 2016. UDI står fritt til selv å velge metode for kartleggingen. På bakgrunn av kartleggingen skal UDI vurdere og eventuelt ta initiativ til tiltak som kan forbedre tjenestene.

RAPPORTERINGSKRAV:		Rapportering
R 17	I årsrapporten for 2016 skal UDI omtale resultatet av kartleggingen og eventuelt beskrive hvilke tiltak som planlegges eller allerede er iverksatt.	Årsrapport

Krav til lærling i statlige virksomheter

Regjeringen har besluttet å iverksette en strategi for å øke antall lærlinger i statsforvaltningen, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/strategi-for-flere-larlinger-i-staten/id2428339/>. Et sentralt tiltak i strategien er et krav til alle statlige virksomheter om å knytte til seg minst én lærling.

RAPPORTERINGSKRAV:		Rapportering
R 18	Antall lærlinger i virksomheten	Første tertialrapport

Personalpolitikk og likestilling

Det er et overordnet mål å sikre at Justis- og beredskapsdepartementet og underliggende virksomheter til enhver tid har riktig bemanning og kompetanse slik at oppgavene blir utført på en best mulig måte. Videre er det et mål å ha et inkluderende arbeidsliv, der medarbeiderne skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen, og ha en variert erfaringsbakgrunn med hensyn til kjønn, alder, nedsatt funksjonsevne og etnisk bakgrunn.

RAPPORTERINGSKRAV:		Rapportering
R 19	UDI skal gjøre rede for planlagte og gjennomførte tiltak som fremmer likestilling på alle de tre diskrimineringsgrunnlagene kjønn, etnisitet og	Årsrapport

	nedsatt funksjonsevne, i tråd med rapporteringsmalen i veilederen «Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten» .	
--	---	--

4. STYRINGSDIALOG OG RAPPORTERING I 2016

4.1 Styringsdialog

UDI skal avgi tertialvise rapporteringer om måloppnåelse og regnskap, og det skal avholdes tertialvise etatsstyringsmøter der også ASD deltar. Det vises til instruksen for UDI for nærmere omtale av rapportering og møter, samt til vedlegg 1 for rapporteringsfrister og møtedatoer.

Årsaksforklaringene i rapporteringer skal være vektet mot hverandre og inneholde sammenligninger med tidligere år.

4.2 Risikovurderinger

UDI skal gjennomføre risikovurderinger på overordnet nivå, jf. instruksen.

Departementet ønsker at UDI i forbindelse med rapporteringen på styringsparametere og oppdrag gjør en vurdering av risiko for eventuelle manglende resultater og fremdrift. Dette kan gjøres etter følgende mal (rød, gul eller grønn) og en kort beskrivelse av eventuelle tiltak:

Rød	Gul	Grønn
Leveransen har store avvik i forhold til fastsatt resultatkrav eller frister, og dette vil være av særlig betydning for måloppnåelse. Korrektive tiltak må iverksettes og rapporteres om og en justering av ambisjonsnivået må vurderes.	Leveransen har mindre avvik i forhold til fastsatt resultatkrav eller frister. Virksomheten må redegjøre for hvilke korrektive tiltak som gjøres for å rette opp avviket, eller andre forhold som er av betydning for at resultatkravet vil nås.	Leveransen på styringsparameteren er i tråd med fastsatt resultatkrav eller frist.

5. BUDSJETTRAMMEN FOR 2016

På bakgrunn av Stortingets vedtak av 12. desember 2015, jf. Prop. 1 S (2015-2016), Prop. 1 S Tillegg nr. 1 (2015-2016), og Innst. 16 S (2015-2016), stilles følgende midler til disposisjon for UDI i 2016:

<i>Kap. 490</i>		<i>(i 1000 kroner)</i>
Post 01	Driftsutgifter	1 147 951
21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak	4 995 249
22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	90 589
23	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i>	4 237
60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak	599 500
70	Stønader til beboere i asylmottak	861 113
71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak	63 119
72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	92 672
73	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., støttetiltak, kan nyttes under kap. 821 post 60	20 425
75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i>	19 250
Sum		7 894 105
Kap. 3490		(i 1000 kroner)
Post 01	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, ODA-godkjente utgifter	130 913
03	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	20 218
04	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter	3 962 304
05	Refusjonsinntekter	11 557
06	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter	20 236
Sum		4 145 228

Følgende midler er holdt tilbake i departementet:

Av bevilgningen på kap. 490, post 01 har departementet holdt tilbake 65 mill. kroner som er bevilget til å håndtere konsekvensene av norsk deltagelse i EUs relokaliseringsprogram. Bevilgningen er plassert på kap. 490, post 01 av budsjettekniske årsaker.

Til orientering var det ikke tidsmessig mulig å foreta nøyaktige beregninger av hvordan bevilgningsbehovet på de enkelte utgifts- og inntektspostene på utlendingsområdet vil bli påvirket av det økte anslaget for ankomster som ble foretatt i forbindelse med nysalderingen av budsjettet for 2015. Et grovt anslag tilsier imidlertid at merutgiftene i 2016 knyttet til dette vil være i størrelsesorden 2 mrd. kroner på de direkte berørte budsjettpostene under Justis- og beredskapsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Barne-, likestillings-, og inkluderingsdepartementet. Det er derfor i budsjettet for 2016 satt av 2 000 mill. kroner på kap. 400, post 22. Disse vil bli fordelt ved senere budsjettbehandling.

Av bevilgningen på kap. 490, post 72 holdes 29,582 mill. kroner tilbake. Dette beløpet er avsatt til inngåelse av flere tilbaketagelsesavtaler og migrasjonspartnerskap med opprinnelses- og transitland, eventuelt i samarbeid med flere donorer.

Følgende midler er øremerket særskilte formål:

- 20,265 mill. kroner til returtiltak i mottak (kap. 490, post 21)
- 44,376 mill. kroner til tilrettelagte plasser i mottak (kap. 490, post 21)
- 5,190 mill. kroner til ankomstsenter (kap. 490, post 21)
- 210 mill. kroner til ankomstsenter Østfold (kap. 490, post 21)
- 48,480 mill. kroner til økt bemanning og barnefaglig kompetanse på asylmottak for enslige mindreårige asylsøkere over 15 år (kap. 490, post 21)
- 3 mill. kroner til aldersvurdering av enslige, mindreårige asylsøkere (kap. 490, post 21)

Oppdaterte satser for vertskommunetilskuddet:

- grunnsats per kommune: 608 252 kroner
- sats per ordinære mottaksplass: 9 335 kroner
- sats per plass for enslig mindreårig: 14 370 kroner
- sats per tilrettelagt plass: 132 108 kroner

- sats per plass i omsorgssenter: 35 443 kroner

Vertskommuner for omsorgssentre mottar ikke grunntilskudd.

Egne satser for å dekke særlig høye barnevernsutgifter knyttet til omsorgsovertakelser etter barnevernlovens kap. 4:

- sats per måned, særtilskudd for medfølgende barn: 25 910 kroner
- sats per måned, særtilskudd for enslige mindreårige asylsøkere: 12 955 kroner

Sats for alternativ mottaksplassering (AMOT) er 13 575 kroner per plass per måned.

For heldagsplass i barnehage for asylsøkerbarn i alderen fire og fem år (til skolestart) utbetales det en sats på 11 436 kroner per barn per måned (11 måneder per år). Tilskuddet inkluderer foreldrebetaling.

Overslagsbevilgning kap. 490, post 72

I saldert budsjett 2016 er stikkordet overslagsbevilgning lagt til på kap. 490, post 72. Jf. Bevilgningsreglementet § 5 annet ledd gir dette hjemmel til å overskride bevilgningen mot etterfølgende framlegg for Stortinget. Det understrekes imidlertid at stikkordet ikke opphever plikten til å legge fram forslag om tilleggsbevilgninger for Stortinget og at stikkordet ikke gir adgang til å overskride bevilgningen ved å utvide utgiftsgrunnlaget i forhold til de premisser bevilgningen bygger på. UDI er dermed fortsatt pliktig til å følge Regelverk for individuell stønad til reise til og reintegrering i hjemlandet ved assistert retur og Regelverk for tilskudd til retur- og tilbakevendings tiltak fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet. Videre skal et eventuelt endret bevilgningsbehov på posten spilles inn til departementet på ordinært vis i budsjettprosessen.

Forutsetninger

Tildelingsbrevet er utformet med utgangspunkt i følgende prognoser for saksavviklingen:

- 21 500 behandlede asylsaker
- 90 500 behandlede oppholdssaker.

6. VEDLEGG

- 6.1 Kalender for styringsdialogen i 2016
- 6.2 Budsjettfullmakter og andre fullmakter som delegeres
- 6.3 Oversikt over prognose for innkomne saker, fordelt på sakstyper
- 6.4 Effektrapportering 2016
- 6.5 Oversikt over tiltak i Regjeringens strategi- og handlingsplaner som berører UDI
- 6.6 Månedlig statistikkrapportering for 2016
- 6.7 Oversikt over styringsparametere, rapporteringskrav og oppgaver for 2016
- 6.8 H-14 / 2015 - Rundskriv - Fellesføring i tildelingsbrevene for 2016.
- 6.9 Mal på IKT- utviklingsprosjekter og IKT- drift og -forvaltning

6.1 Kalender for styringsdialogen i 2016

Tid	Type møte eller rapport
26. februar 2016	Frist for å oversende års- og regnskapsrapport for 2015
17. mars 2016 kl. 12.00 - 14.30	Etatsstyringsmøte om års- og regnskapsrapporten for 2015
27. mai 2016	Frist for å oversende virksomhets- og regnskapsrapport for første tertial 2016
16. juni 2016 kl. 12.00- 14.30	Etatsstyringsmøte om virksomhets- og regnskapsrapporten for første tertial 2016
23. september 2016	Frist for å oversende virksomhets- og regnskapsrapport for andre tertial 2016
27. oktober 2016 kl. 12.00-14.30	Etatsstyringsmøte om virksomhets- og regnskapsrapporten for andre tertial 2016
24. februar 2017	Frist for å oversende års- og regnskapsrapport for 2016
23. mars 2017 kl. 12.00 -14.40	Etatsstyringsmøte om års- og regnskapsrapporten for 2016

6.2 Delegering av fullmakter

Delegert myndighet skal alltid utøves i samsvar med gjeldende lover og regler, gitte retningslinjer og intensjoner for hvorledes fullmaktene brukes. Plikten til å vise lojalitet til generelle regler som gjelder statsforvaltningen, binder tilknyttede virksomheter på samme måte som reglene binder departementet. Departementet er ansvarlig for hvorledes fullmaktene forvaltes, selv om løpende avgjørelser fattes lokalt i virksomheter. Brudd på lojalitetsplikten kan medføre at Justis- og beredskapsdepartementet må trekke inn fullmakter.

Det vises til veilederen i statlig budsjettarbeid (kan lastes ned fra nettsidene til Finansdepartementet, www.regjeringen.no/fin), der bl.a. bruk av unntaksbestemmelser i Bevilgningsreglementet (budsjettfullmakter) er omtalt.

Fullmakter med hjemmel i Stortingets bevilgningsreglement

Fullmakter som legges til fagdepartementene er forankret i Bevilgningsreglementet, vedtatt av Stortinget 25. mai 2005, jf. St.prp. nr. 48 (2004-2005) og Innst. S. nr. 187 (2004-2005). Regjeringen fastsatte ved kgl. res. 2. desember 2005 revidert reglement for økonomistyring i staten, og for gjennomføring av dette reglementet fastsatte Finansdepartementet reviderte Bestemmelser om økonomistyring i staten 21. desember 2005. Reglementet trådte i kraft 1.1.2006. I rundskriv R-110/2013 gir Finansdepartementet departementene fullmakter til å gjøre unntak fra enkelte av bevilgningsreglementets hovedprinsipper. I tillegg blir det redegjort for fullmakter som ikke delegeres til departementene, men som åpner for at departementene kan søke om samtykke fra Finansdepartementet i enkeltsaker. Paragrafene i parentes i punktene under refererer til paragrafene i Bevilgningsreglementet.

Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (§ 3, 4. ledd, 2. setning)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet er at alle utgifter og inntekter føres brutto i budsjett og bevilgningsregnskap. Det er imidlertid gitt et unntak som tillater nettoføring i forbindelse med utskifting av utstyr. Med dette gis imidlertid UDI fullmakt til nettoføring ved utskifting av utstyr på følgende vilkår:

- a) Inntekter fra salg av brukt utstyr kan nettoføres på post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- b) Salgsinntektene må skrive seg fra utskiftinger som er ledd i en rutinemessig fornyelse av utstyr. I praksis vil dette gjelde inntekter fra salg av utstyr som er av en slik art at det ved anskaffelsen skal dekkes under post 01 Driftsutgifter. Inntekter fra salg av utstyr som etter sin art skal dekkes under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, må bruttoføres på vanlig måte.
- c) Salgsinntektene skal bokføres som en inntekt i kontoklasse 3 i standard kontoplan (jf. Finansdepartementets rundskriv R-102) og rapporteres til bevilgningsregnskapet på post 01 Driftsutgifter eller post 21 Spesielle driftsutgifter (jf.

Finansdepartementets rundskriv R-101). Føringsen må gjøres slik at det er mulig å kontrollere at grensen på 5 prosent ikke overskrides.

Det vises til kgl. res. av 2. desember 2005, jf. rundskriv R-110/2013, pkt. 2.2

Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret (§6,2. ledd)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet er at staten bare kan pådra forpliktelser som først skal dekkes etter utløpet av budsjettåret når Stortinget har gitt særlig samtykke til dette. Med dette gis imidlertid UDI fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår, og med de begrensninger som følger i teksten under:

- a) Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften av statlige virksomheter. Hvilke typer anskaffelser det her dreier seg om, vil kunne variere etter virksomhetens oppgaver, men alminnelige eksempler vil være leie av lokaler og kontorutstyr, samt kjøp av renholds- og vaktmestertjenester.
- b) Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
- c) For alle avtaler utover budsjettåret, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen. Særlig gjelder dette ved langsiktige avtaler.

Det vises for øvrig til bevilgningsreglementet § 10 første ledd der det bl.a. kreves at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de forutsatte resultater, samt til tilsvarende krav i økonomireglementet § 4. På dette området innebærer disse bestemmelsene både et krav til å vurdere mulige alternativer til leie og kjøp av tjenester, og til utformingen av vilkårene i eventuelle avtaler om leie og kjøp av tjenester.

Det understrekes at bestemmelsene bare gjelder adgangen til å pådra forpliktelser utover budsjettåret. Det vises til kgl. res. av 2. desember 2005, jf. rundskriv R-110/2013, pkt. 2.3.

Særskilt om bygge- og leiekontrakter

I Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt i kongelig resolusjon den 20. januar 2012, med senere endringer¹, gis det en samlet oversikt over ansvarsforhold, fullmakter og kravene til saksbehandling ved lokalanskaffelser.

¹ Fra 1. januar 2014 forvaltes saksområdet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter (§ 11, 4. ledd, nr. 1)

Bevilgningen under kap. 490, post 01 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter under kap. 3490, post 05. Fullmakten delegeres til UDI. Det presiseres at merinntekten må være et resultat av økt aktivitet i forhold til budsjettforutsetningene for 2016, dvs. ikke knytte seg til aktivitet i foregående budsjettår, og heller ikke knytte seg til aktivitet som ligger inne i budsjettet .

Finansdepartementet har fastsatt retningslinjer og forutsetninger for adgangen til å overskride mot merinntekt. Det vises til kgl.res. av 2. desember 2005, jf. rundskriv R-110/2013, pkt. 2.4.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår (§ 11, 4. ledd, nr. 3)

UDI kan gis adgang til å overskride driftsbevilgningen til investeringsformål med inntil 5 pst. mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjetterminer.

UDI må i hvert enkelt tilfelle sende søknad til JD om slikt samtykke før bevilgningen kan overskrides.

Finansdepartementet har fastsatt retningslinjer og forutsetninger for adgangen til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår. Det vises til kgl.res. av 2. desember 2005, jf. rundskriv R-110/2013, pkt. 2.6.

Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste (§ 5)

Det er som regel ikke adgang til å overskride et tildelt beløp eller til å overføre det til en annen budsjettermin eller til en annen budsjettpost i samme termin.

Det er imidlertid gitt et unntak ved at inntil 5 pst. av ubrukt driftsbevilgning under post 01 og post 21 kan overføres til neste budsjettår.

Søknad om slik overføring skal godkjennes av Finansdepartementet. UDI sender søknad til JD i forbindelse med regnskapsrapporten per 31. desember. Eventuelt overført beløp kan ikke disponeres av UDI før departementet gir beskjed om det gjennom tillegg til tildelingsbrev.

Særlig fullmakt om midlertidig drift av asylmottak

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2016 kan inngå avtaler om midlertidig drift av asylmottak med varighet utover 2016. Dersom behovet for mottaksplasser for asylsøkere og flyktninger blir større enn antatt i statsbudsjettet for 2016, samtykker Stortinget i at Justis- og beredskapsdepartementet kan øke antall

plasser i mottak innenfor gjeldende rammer for etablering og drift av asylmottak, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov over kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak, post 60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak eller post 70 Stønader til beboere i asylmottak.

Justis- og beredskapsdepartementet delegerer fullmakten i sin helhet til UDI. Fullmakten er et samtykke til å pådra utgifter uten at det på forhånd foreligger bevilgningsmessig dekning, men det forhøyer i seg selv ikke bevilgningen. Fullmakten fritar ikke UDI fra plikten til å be om tilleggsbevilgning når dette er nødvendig.

De øremerkede midlene på posten anses ikke som omfattet av fullmakten, og skal håndteres som styrbare utgifter innenfor rammen.

6.3 Oversikt over prognose for innkomne saker, fordelt på sakstyper

Basert på BGU-rapport, oktober 2015:

Asylsøknader	33 000
Oppholdssaker	87 740
Arbeid	11 350
Familieinnvandring	22 150
EØS-saker	1 350
Utdanning	9 000
Andre oppholds-/arbeidssaker	3 300
Visum	4 000
Permanent oppholdstillatelse	3 720
Statsborgerskap	18 800
Reisedokument	3 600
Utvisning	9 800
Andre saker	670

6.4 Effektrapportering 2016 – virkninger av utvalgte bestemmelser i utlendingsregelverket

For 2016 ønsker Justis- og beredskapsdepartementet særskilt rapportering fra UDI om effekten av følgende bestemmelser i utlendingsloven og -forskriften:

- Flyktningbegrepet, jf. utlendingsloven § 28 første ledd bokstav a og b.
- Midlertidig tillatelse i påvente av retur, jf. utlendingsloven § 38 første ledd, jf. utlendingsforskriften § 8-8.
- Underholdskravet, jf. utlendingsloven § 58 og utlendingsforskriften §§ 10-8 til 10-11.
- Antall foreldre og søsken som får familiegjennomføring med enslige mindreårige asylsøkere, jf. utlendingsloven § 43.
- Unntak fra retten til familieinnvandring for å motvirke tvangsekteskap, jf. utlendingsloven § 51 annet ledd.
- Krav om dokumentert identitet før oppholdstillatelse gis, jf. utlendingsforskriften § 8-12. Praksis knyttet til identitetsvurdering, generelt og i henhold til nasjonalitet, herunder avslag og andelen av ordinære innvilgelsener etter at førstegangstillatelse er gitt med begrensninger. Vi ber også om en beskrivelse av andelen søkere som har fremlagt dokumenter, både ved asylsøknad og ved fornyelse, totalt og i henhold til nasjonalitet.
- Utvidet adgang til bruk av tvangsmidler, jf. utlendingsloven §§ 103 til 106 a.
- *Eksportkontroll og andre tiltak for å hindre overføring av kunnskap og teknologi, jf. utlendingsforskriften § 6-35*
- Karantenebestemmelsen for vertsfamilier til au pair, jf. utlendingsloven § 27 b.
- Misbruk av utlendingsloven kapittel 13 - Særlige regler for utlendinger som omfattes av Avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS-avtalen) og Konvensjon om opprettelse av Det europeiske Frihandelsforbund (EFTA-konvensjonen)
- Om saksbehandlingstiden ved søknader om fornyelser av tillatelser til arbeidssøkere, jf. utlendingsforskriften § 10-21

Vi ber om særskilt rapportering dersom direktoratet avdekker utilsiktede virkninger av utlendingsregelverket, eller dersom det viser seg at det er andre bestemmelser/endringer enn de som er nevnt ovenfor som egner seg for effektanalyse og som kan tenkes å være av særlig interesse for departementet. I den forbindelse ber vi direktoratet særlig følge med på og rapportere om effekter eller utilsiktede virkninger som følge av regelendringer eller rutineendringer som er iverksatt for å håndtere flyktningssituasjonen.

UDI bes innhente informasjon fra andre instanser når dette anses nødvendig for å kunne foreta en hensiktsmessig rapportering.

Til orientering gjør vi oppmerksom på at årsrapporten, i henhold til revidert instruks «*Justis- og beredskapsdepartementets instruks for Utlendingsdirektoratet (UDI)*», også skal omfatte en kortfattet vurdering av effekter av praksis- og regelverksendringer (herunder departementets instruks og rundskriv) som er gjort gjennom de siste to årene. Dette er en endring av kravet i tidligere tildelingsbrev, hvor det skulle rapporteres på endringer «gjennom året».

6.5 Regjeringens strategi- og handlingsplaner som berører UDI

Her oppsummeres tiltak i regjeringens handlingsplaner som er relevante for UDI. Rapportering skjer på bakgrunn av egne bestillinger fra Justis- og beredskapsdepartementet. Departementet vil informere om ev. nye handlingsplaner i eget brev.

Regjeringens handlingsplan mot vold i nære relasjoner (Et liv uten vold) (2014-2017)

Tiltak 1. Tiltakspakke for forebygging: Som oppfølging av tiltaket, skal UDI utvikle følgende tiltak knyttet til familieegjenforente:

- Informasjonsmateriell og en strategi for informasjonsformidling til personer som søker om eller har fått oppholdstillatelse i familieinnvandring. Informasjon om rettigheter, hjelpeinstanser og vilkår for oppholdstillatelse til voldsutsatte bør være tilgjengelig både i utlendingsforvaltningens førstelinje ved utenriksstasjonene og politiet, og hos hjelpeinstanser som møter voldsutsatte i Norge. Slikt informasjonsmateriell bør også gjøres tilgjengelig på andre arenaer, som helsestasjoner, legekontorer og ved undervisningsinstitusjoner for norskopplæring.
- Opplæringstiltak i utlendingsforvaltningen og andre relevante instanser som møter og bistår voldsutsatte. Som ledd i forebygging av vold i nære relasjoner, er det viktig at også sentrale aktører som bistår voldsutsatte har god kunnskap om tiltakene på utlendingsfeltet.

Departementet vil snart komme tilbake til midler til dette formålet i 2016. UDI må kunne rapportere til departementet om status på tiltaket ved behov.

Regjeringens handlingsplan mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og alvorlige begrensninger i unges frihet (2013-2016)

- Tiltak 5 - Kunnskapskonferanse rettet mot ansatte i barnehager, grunnskole og asylmottak (ansvarlig: BLD, JD, KD, HOD)
- Tiltak 11 - Styrket lokal forankring gjennom regionale koordinatorene (Ansvarlig: BLD, JD, AD, KD, HOD)
- Tiltak 14 - Tverretattlig informasjonsmateriell om tvangsekteskap og kjønnslemlestelse (ansvarlig: BLD, JD, AD, HOD)
- Tiltak 15 - Klargjøring av retningslinjer og rutiner for saker som starter i utlandet (ansvarlig: BLD, JD, UD)
- Tiltak 22 - Evaluering av handlingsplanen

6.6 Statistikkrapportering

Rapporteringen skal skje månedlig. Innholdet i statikkrapporteringen vil kunne bli justert i løpet av året.

Oppholdssaker	Der ikke annet er nevnt er vedtak i alle instanser inkludert	
Innkomne oppholdssaker og -klager i UDI, politiet og utenriksstasjonene	Sakstype, instans, måned.	Pivot
Behandlede oppholdssaker og -klager i UDI, politiet og utenriksstasjonene.	Sakstype, instans, måned.	Pivot
Visumsaker	Statsborgerskap, alder, kjønn, vedtak, vedtaksetat, vedtaksinstans, visumtype detaljert, visumtype, visumnavn, reisehensikt, måned.	Pivot
Familieinnvandringssaker	Statsborgerskap, alder på vedtakstidspunkt, kjønn, relasjon, hovedpersonens oppholdsgrunnlag detaljert, hovedpersonens oppholdsgrunnlag, vedtak, ny tillatelse eller fornyelse, hovedpersonens innvandringsgrunn, hovedpersonens innvandringsgrunn detaljert, hovedpersonens alder ved vedtak, hovedpersonens alder detaljert, vedtaksinstans, måned.	Pivot
Arbeidssaker	Statsborgerskap, kjønn, innvandringsgrunn, vedtak, vedtakshjemmel, ny tillatelse eller fornyelse, type tillatelse, effektueringspolitidistrikt,	Pivot

	vedtaksetat, næring, måned,	
Utdanningssaker	Statsborgerskap, kjønn, vedtak, ny tillatelse eller fornyelse, vedtaksgrunn, vedtakshjemmel, type tillatelse, måned.	Pivot
Bortvisning og utvisning	Statsborgerskap, utfall, grunn, kategori, vedtaksetat, måned.	Pivot
Permanent opphold	Statsborgerskap, kjønn, alder, vedtak, vedtakstillatelse, kategori, vedtaksetat, første innvandringsgrunn, måned.	Pivot
Statsborgerskap	Statsborgerskap, kjønn, alder, vedtak, vedtakstillatelse, kategori, første innvandringsgrunn, tilsagn, vedtaksetat, vedtakshjemmel, måned	Pivot
Avslagsgrunner i statsborgerskapssaker	Vedtaksinstans, vedtakstillatelse, alder, kjønn, land, måned, vilkår	Pivot
EØS-registreringer	Statsborgerskap, EØS-borger eller ikke, måned, kjønn, type detaljert, type kategori, instans, tillatelse	Pivot
Saksbehandlingstider	Sakstype, instans, median, gjennomsnitt, måned og hittil i år.	Tabell
Restanser/oppholdssaker til behandling (kun UDI)	Sakstype, måned.	Pivot

Asyl	Søknader og vedtak i UDI	
Asylsøknader	Statsborgerskap, kjønn, alder, pass ved søknad, EMA og alder, måned.	Pivot

Asylvedtak	Statsborgerskap, kjønn, alder, vedtak, prosedyre, EMA status, utsatt iverksettelse, er realitetsbehandlet, dokumentasjonsgrad, vedtakshjemmel, måned.	Pivot
Asylsaker til behandling	Statsborgerskap, kjønn, alder, prosedyre, instans, restansealder	Pivot
Anmodninger fra utlandet (Dublin)	Statsborgerskap, anmodningsland	Pivot
Anmodninger til utlandet (Dublin)	Statsborgerskap, Dublinland	Pivot
Overføringsflyktninger, innvilgelser	Statsborgerskap, oppholdsland	Pivot
Overføringsflyktninger, ankomster	Statsborgerskap, oppholdsland	Pivot
Tilbakevending	Statsborgerskap	Pivot
Asylintervjuer	Måned.	Pivot
Aldersundersøkelse	Resultat, resultat 16-års vurdering, måned.	Tabell
Saksbehandlingstider alle	Median, gjennomsnitt, måned og hittil i år.	Pivot og graf
Saksbehandlingstider EMA	Median, gjennomsnitt, måned og hittil i år	Pivot og graf

Mottaksdrift og beboere i mottak	Gjelder både personer som bor i UDI-mottak og Bufdir-mottak	
Mottaksbefolkningen ved månedsskiftet	Status i søknad, statsborgerskap, beboer i UDI-mottak eller Bufdir, barn/voksen, alder, kjønn, har barn i familien, antall personer i familien, ventetid fra saken er mottatt, ventetid fra vedtak, EMA og alder, har følgeperson, navn på	Pivot

	mottak, type mottak, type driftsoperatør, plasstype, region, kommune, fylke, botid i mottak.	
Barnefamilier	Antall familiemedlemmer og status	Tabell og pivot
Reist fra mottak	Avreisegrunn, måneder fra søknaden, reist fra UDI-mottak ,	Pivot

Retur		
Assistert retur	Retur til, kjønn, barn/voksen, statsborgerskap, EMA, har barn i familien, måned.	Pivot
Søknader om assistert retur	Statsborgerskap, status i søknad, måned	
Saksbehandlingstider	Søknadsmåned, returmåned, saksbehandlingstid i dager, statsborgerskap, returland	

Innhold i power point		
Asylsøknader til utvalgte land i Europa		
Asylsøknader til Norge	2014, 2015, EMA, prognose	
Asylsøknader til Norge	Utvalgte land	
Enslige mindreårige asylsøkere	2014 og 2015	
Utfall av realitetsbehandlede asylsaker	2014 og 2015	
Beboere i mottak etter status i søknad		
Utreisepliktige i mottak	Siste 14 måneder	
Bosettingsklare i mottak	Siste 14 måneder	
Søknader og retur mer IOM	2015	
Utvikling i ubehandlede oppholdssaker og -klager	Siste 14 måneder	

o/u 12 måneder		
Innkomne og behandlede oppholdssaker og -klager	Fordelt på sakstyper	
Familieinnvandring etter referansepersonens oppholdsgrunnlag	2014 og 2015	

Listen om lysark i power-point presentasjonen er veiledende. UDI kan gjøre en redaksjonell vurdering om hvorvidt noen lysbilder skal legges til eller trekkes fra. UDI kan også i innledningen av presentasjonen komme med en redaksjonell vurdering av siste måneds utvikling.

6.7 Oversikt over styringsparametere, rapporteringskrav og oppdrag for 2016

Styringsparametere		Rapportering
SP 1	Saksbehandlingstid i asylavslagssaker	Tertialvis
SP 2	Tiden fra avslag på søknad om beskyttelse til retur	Tertialvis
SP 3	Andelen som reiser innen utreisefristen	Tertialvis
SP 4	Antall assisterte returer	Tertialvis
SP 5	Saksbehandlingstid for arbeidssaker	Tertialvis
SP 6	Saksbehandlingstid for familiesaker	Tertialvis
Rapporteringskrav		
R 1	UDI skal redegjøre for status for porteføljen av alle asylsaker, herunder aktuelle problemstillinger knyttet til saksbehandlingstider, omfang av ubehandlede saker, og prioriteringer innenfor saksporteføljen, herunder om hensynet til bosetting i kommunene.	Tertialvis
R 2	UDI og PU skal felles redegjøre for arbeidet med å oppnå flest mulig returer samlet sett, prioritering av returer som vil ha effekt på tilstrømningen fremover, samt hvordan tvangsreturer påvirker antall assisterte retur	Tertialvis
R 3	UDI skal redegjøre for tiltak og ev. utfordringer ved retur av utfordrende grupper, lengeværende, barnefamilier, enslig mindreårige, samt utreisepliktige som medfører særskilt store kostnader for samfunnet.	Tertialvis
R 4	UDI skal rapportere om hvilke returtiltak som er evaluert og hvordan resultatene følges opp i det videre arbeidet.	Tertialvis
R 5	UDI skal rapportere om sitt arbeid for å bidra til målet om raskere ID-avklaringer.	Tertialvis
R 6	UDI skal rapportere om fremdriften og utviklingen i arbeidet med tildeling av ansvar for aldersundersøkelser til Folkehelseinstituttet.	Tertialvis
R 7	UDI skal redegjøre for status for porteføljen av oppholdssaker, herunder aktuelle problemstillinger knyttet til	Tertialvis

	saksbehandlingstider, omfang av ubehandlede saker, og prioriteringer.	
R 8	UDI skal redegjøre særskilt for utviklingen i saksbehandlingstiden i familieinnvandringssaker, hvor referansepersonen er arbeidsinnvandrer, herunder redegjøre for resultatene av igangsatte tiltak.	Tertialvis
R 9	UDI skal redegjøre for igangsatte tiltak knyttet til forholdene på mottak for enslige mindreårige asylsøkere over 15 år og status for disse, herunder tiltak for å forbedre omsorg og sikkerhet for gruppen og redusere risiko for uønskede hendelser der dette anses nødvendig.	Tertialvis
R 10	UDI skal redegjøre for arbeidet med å etablere mottaksplasser, herunder involvering av andre virksomheter og samarbeid med kommunene og andre sentrale aktører. Det skal også rapporteres på utvikling, herunder kostnadsutviklingen fremover.	Tertialvis
R 11	UDI skal redegjøre for fremdriften og utgiftsutvikling i sin del av prosjektet med modernisering av folkeregisteret. Rapporteringen skal avstemmes med SKD.	Tertialvis
R 12	Rapportering på IKT-utviklingsprosjekter	Tertialvis
R 13	Rapportering på IKT-drift og -forvaltning	Tertialvis
R 14	UDI skal gi en kort redegjørelse for hovedtrekk i UDIs internasjonale arbeid foregående år, samt føringer og prioriteringer for kommende år. UDI skal i vedlegg oppdatere den foreliggende oversikten over deltakelse i internasjonale fora.	Første tertial
R 15	UDI skal opplyse hvor mange asylsøkere som er relokalisert til Norge, fordelt på nasjonalitet og fra hvilket EU-land. Det skal også opplyses hvor stor andel som får innvilget opphold i Norge og hvordan det operative samarbeidet med uttakslandene har vært.	Tertialvis

R 16	UDI skal gjøre rede for effekter av tilskuddsordningene på post 71 og post 72.	Årsrapport
R 17	I årsrapporten for 2016 skal UDI omtale resultatet av kartleggingen og eventuelt beskrive hvilke tiltak som planlegges eller allerede er iverksatt.	Årsrapport
R 18	Antall lærlinger i virksomheten	Første tertialrapport
R 19	UDI skal gjøre rede for planlagte og gjennomførte tiltak som fremmer likestilling på alle de tre diskrimineringsgrunnlagene kjønn, etnisitet og nedsatt funksjonsevne, i tråd med rapporteringsmalen i veilederen «Statlige virksomheters	Årsrapport
Oppdrag		
O 1	Bidrag til opprettelse av SUA-kontor i Trondheim	Tertialvis
O 2	Gjennomsnittlig utgiften per beboer i mottak (post 21) skal reduseres i løpet av 2016.	Tertialvis (regnskapsrapporteringen)
O 3	Oversikt over nivå på ytelser i sammenlignbare land	I innspill til statsbudsjettarbeidet.
O 4	Forskning og kunnskapsutvikling	Første tertial, årsrapporten

6.8 Maler for rapportering på IKT-utviklingsprosjekter og på IKT-drift og forvaltning